

Mauno Ruuskanen



VANHUSHOITAJA Nitro



ALKUSANAT

Tämä kertomus on täysin dekkariin liittyvää mielikuvitusta, joten nimet ja viittaukset mm. julkisiin henkilöihin, paikkakuntiin, yrityksiin ja yhteisöihin sekä virastoihin eivät ole tosia. Joken muistelutkin ovat fiktiivisiä tarinoita. Kirja sisältää jännitystä ja osin tositapahtumiin kuviteltua tarinaa. Sisällöltään tekstissä käsitellään humoristisesti vakavia asioita, joten älä pahoita mieltäsi siitä.

MAUNO RUUSKANEN

Mauno Ruuskanen

VANHUSTENHOITAJA Nitro

Fiktiivinen thilleri

© 2019 Mauno Ruuskanen

Kannen suunnittelu: Mauno Ruuskanen

Sisuksen taitto: Mauno Ruuskanen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-2002-8



”Raijan” muistolle

Valokuva: Mauno Ruuskanen

*Jokainen aamu hämärtyy iltaan
samoin ihmiselo, jonakin päivänä
jokaisesta nuoresta tulee vanhus*

1.

Pääministeri kuunteli avustajiensa selvitystä eläkevarantojen riittävydestä. Vaalilupaus eläkkeiden indeksikorotuksesta vuoden 1996 mukaiseksi tai ainakin sen nostaminen puoliväli-indeksiin, oli auttanut puolueen vaalivoittoon.

Vaalitaistelut oli voitettu eläkeläisten äänillä, jotka uskoivat hyvin perustellut vaalipuheet.

Herra pääministeri. Teidän on huomioitava, että varantojen kokonaisvastuu on yhteensä yli 600 mrd. euroa. Jos kaikki suomalaiset jäisivät nyt eläkkeelle, niin nykyiset 200 mrd:a euroa olisi kulutettu kahdessa vuodessa. Siksi on vastuutonta lisätä eläkeyhtiöitten maksuvalmiutta 300 miljoonalla eurolla vuodessa. Lisäksi eläkeläisiltä peritty ylimääräinen kahden prosentin korotus tulisi ohjata eläkeyhtiöille. Nythän se menee suoraan valtion- tai kuntien kassaan.

Taloustieteen professorin antama selvityksen viesti oli, ettei eduskunta saisi hyväksyä eläkeindeksin nostamista puoliväli-indeksiin. Lisäksi vanhustenhoidon kustannukset olivat kasvaneet, joten oli ajateltava koko kansakuntaa. Molemmat yksityispuolen hoivajätit olivat vaikeuksissa hallituksen hyväksyttyä uuden hoitajamitoituksen.

Pääministeri huokasi, vanhusten elin-ikäkerroin oli nostettu yhdeksäänkymmeneen ikävuoteen.

Kuinka saada vanhusten elinikä putoamaan, vaikkapa kymmenellä vuodella?

Eutanasian hyväksyminen suomenkaltaisessa oikeusvaltiossa oli myös hankala aihe.

Syntyvyys oli saatava lisääntymään keinolla millä hyvänsä. Ei-hän suomesta ollut tarkoitus tehdä vanhusten valtakuntaa, vaan esimerkillinen oikeusvaltio.

Ei siis ollut mitään helppoa toteuttaa kansakunnan toiveita ja EU:n yhteisiä tavoitteita.

- Pääministerin mietteistä ei tiennyt Joke, joka oli elänyt elämänsä tavallisena kansalaisena ja saanut kokea nuoruuden- sekä vanhuudenkin iloja ja suruja.

*

JOKE 1962

Neljäntoista ikäisenä olin kuullut isompien poikien juttuja yhdynnästä, mutta minulle sellaiset miestenpuuhat oli täyttä utopiasia.

Minulla oli mahdollisuus lisätä tietämystäni kesällä 1963.

- Juhannusaattona koulutoverini Pekka kurvasi pihamaallemme. Hän kertoi tohkeissaan, että - nyt lähdetään naisiin. Lajunsuoran metsikössä on kaksi naista valmiina.

Pekalla oli kondomeita taskussa ja hän neuvoi minua, että ensin rullataan se pakkauksen sisällä oleva kumi kikkelin päälle. Ammattimiehenä, hän kertoi naisilla olevan vehkeissään kolme reikää. Ylin on pissireikä. Siihen ei saa panna. Sen alla on se himokolo, joka suorastaan imaisee sisään.

Pekka antoi yhden pakkauksen minulle. Sulloin sen farkkujeni takataskuun. En kehdannut kysyä mikä se alimmainen reikä oli. Mitäs sillä väliä. Hyppäsin Pekan mopon takatelineelle ja päristelimme kohti Lajunsuoraa.

Olihan siellä kaksi tyttöä tupakalla metsikössä, tunsin ne rinnakkaisluokkalaisiksi, joilla oli meikkiä kasvoillaan ja maalatut kulmakarvat. Toverini tarjosi minullekin Bostonin ja sytytimme ne ennen kuin menimme heidän luo. Meni jutteluksi, koska tytöt eivät tehneet eletäkään vaatteiden riisumisesta.

Tunnelman virittämiseksi keksin sanaleikkejä, joita olin kuullut välitunneilla. Kysyin toiselta tytöltä tiesikö hän mitä tarkoittaa: ”Nuhassa pissiminen.” Ei tiennyt, joten selitin, että vaihdetaan sanojen etutavut keskenään, joten se tarkoittaa: ”Pihassa nussimista.”

Tytöt kikattivat ja keksimme uusia sananparsia.

Viimein rohkaistuini ja esitin, että näyttäisin erään tuhman esineen takataskustani, mutta sitä ei saanut nähdä kuin yksi kerrallaan tuossa lepän takana. Tummempi tyttö seurasi minua ja istuimme sammalmättäälle.

- Silmät kiinni ja laske kahteenkymmeneen, ehdotin ja kaivelin takataskuani.

Päästyäni viiteentoista, hän kiljaisi ja hyppäsi pystyyn. Tempoi paitaansa ja housujaan pois päältään. Sitten hyppäsin minä ja tein samoja temppuja. Olimme istuneet vahingossa keltiaispesään.

Pekka ja vaalea tyttö luuli, että nyt tapahtuu jotain intiimiä. Ei tapahtunut. Saatuaamme muurahaiset iholtamme vedimme vaattemme nopeasti yllemme ja poistuimme tielle raapimaan itseämme. Pekka harmitteli kovasti, kun tytöt lähtivät polkemaan poispäin. Minulta oli miehiset haaveet haihtuneet, kun takapuolta ja sääriä kirveli keltiaisten puremat.

Kaverini harmitteli, että nyt olisi ollut varma saanti, ellen minä olisi vienyt sitä toista tyttöä kusiaispesään. Kondomia en luovuttanut pois. Se pysyi käyttämättömänä vielä vuosikausia.

*

Stavangerissa Norjassa oli japanilaisen tankkerin valmistus puolivälissä, kun Aker ilmoitti, ettei tarvitse enää alihankkijoita. Hitsarit ja asentajat saivat mahdollisuuden siirtyä telakan vakinaisiksi työntekijöiksi. Meille suomalaisille se tiesi päivärahojen loppua ja ilmainen kuljetus kolmen viikon välein loppuivat.

Olin työskennellyt porauslauttojen valmistuksessa lähes kolme vuotta. Nähty, kun kaatunut majoituslautta Alexander Kjelland hinattiin satamaan. Surmansa saaneita oli 123. Lautta oli ylösalaisin ja siitä oli näkyvissä vain ehjänä säilyneen jalan sienimäinen ulommainen osa. Myös katkennut jalka oli saatu ranta-vesiin.

Norjassa seurustelin Helenin kanssa lähes kaksi vuotta. Hän oli ammatiltaan sairaanhoitaja ja tutustumisemme tapahtui minulle epäsuotuisissa olosuhteissa:

”Aamulla oli krapula. Huikkasin pari suullista, joka helpotti heti. Mutta puolilta päivin oli otettava lisää. Sunnuntai menikin tissutuksessa raakaa viinaa. Maanantaiaamuna en kyennyt töihin. Töistä oli luvallista olla poissa kolme päivää ilman lääkärintodistusta. Vatsaa poltteli ja helpotti heti, kun otti huikan. Vatsanpolte tuli puolentunnin välein. Ajattelin, että vatsassa on jotain vialla. Illalla tuli kaverit töistä ja minä makasin sängyllä vatsaani pidellen. Ei ollut voimia nousta seisaalleen. Yritin vakuuttaa kavereilleni, että vatsakivut eivät johdu viinasta. Yksi kavereistani oli norjankielen taitoinen.

Minut toimitettiin kaverieni avustamana sairaalaan ensiapuun. Aluksi he eivät aikoneet ottaa sisään. Kun vatsaani kouristellen vaivuin lattialle, he nostivat minut työntövuoteelle ja siirsivät sermin taakse odottamaan lääkäriä. Käsivarteeni oli teipattu tippaletku yhdistyneenä telineessä riippuvaan isoon pulloon. Kaverini poistuttua voihkin sängylläni. Pian tuli nuorehko naislääkäri tutkimaan tilaani. Hän alkoi tehdä kysymyksiä englanniksi ja muutamiin osasin vastata, olinhan opetellut kieltä hiukan. Kokeili vatsaani ja kysyi tuntemuksiani. Sinä yönä sain

kolme rauhoittavaa pilleriä vaikka olisin halunnut niitä tunnin välein. Nukahdin välillä ja aina herätessä vatsaa poltti.

Aamulla minut vietiin huoneeseen, missä lisäksi makasi vanhempi mies. Hänen sänkynsä oli ympäröity läpinäkyvillä harsoilla.

Kohta tuli nuori sairaanhoitaja ja otti kädestäni kiinni ja sanoi:

- I am Helen, What is yours name?

Hän oli luontevan oloinen ja kokeili kuumetta otsaltani ja hymyili kokoajan. hän jututti minua englanniksi. Ilmaisi, että oli huolissaan, koska pian tuovat paksun letkun nieltäväksi. Niinhän siinä kävi, että minä jouduin nielemään letkun, millä he tarkkailivat vatsani sisustaa. Helen oli kokoajan vieressä ja katsoi osaaottavasti, kun vatsani tähystystä suoritettiin. Operaation jälkeen hän poistui ja tuli kohta takaisin selittämään, ettei mitään vakavaa löytynyt vatsastani. Antoivat pillerin ja jotain valkeaa nestettä. Oloni oli vieläkin kurja ja ainut ajankulu oli yksinäinen mietiskely.

Seuraavana aamuna Helen tuli taas hymyilemään. Me katsottiin toisiamme silmiin ja tunsin ihastuvani. Verhojen takana oleva mies katseli meitä lempeästi.

Kolmantena päivänä oli minun kotouttamisen aika. Helen tuli hyvästelemään. Esitin, että voisimmeko tavata vaikka aseman kahvilassa. Hän nyökkäsi ja ehdotti tapaamista ylihuomiseksi asemalla ja tulisi sinne naisystävänsä kanssa, kun kahvilassa kävi joskus epämiellyttäviä ihmisiä.

Siitä alkoi seurustelumme. Helen vieraili Puurtilassakin jonkun kerran. Me seurustelimme noin kahdenvuoden ajan. Sitten Norjan tulli pyysi poistamaan Mersun maasta, koska se ei ollut Norjan rekisterissä. Ei auttanut vaikka Helen kävi tullissa pyytämässä ymmärrystä. Minun oli mietittävä sitä, että alihankkijoiden työt loppuvat pian ja jäisinkö asumaan Helenin kanssa norjaan? Tulin sellaiseen tulokseen, että Helen löytäisi nopeasti uuden miehen ja minä palaan Suomeen. Nyt päätös oli tehty ja meidän suhde loppui suomeen palautumisen myötä.

*

Norjasta palattuani hakeuduin reissutöihin. Porvoossa Nesteen jalostamolla oli kuuden viikon seisokki.

Hakivat asentajia lämmönvaihtimien puhdistukseen. Työmaapäällikkö otti minut hommiin. Kuultuaan, että olin koneteknikko koulutukseltani, niin ehdotti työnjohtotehtäviin.

Johtuiko se hienosta autostani tai jostakin muusta, sitä en tiedä.

Firman pääpaikalle sisäsuomeen oli palkattu uusi toimitusjohtaja, joka vierailikin työpaikallamme.

- Sanoin toimitusjohtajalle, että täällä tarvitaan suuri muutos ennen kuin toimipiste saadaan tuottamaan. Esitin hänelle suoraan sanoin, että ottaisin asian haltuuni.

Vakuudeksi siitä esitin, että oma palkkani olisi sidottu toimipisteen tuottoon. Ei peruspalkkaa vaan palkka tuoton mukaan. Puolentunnin keskustelumme jälkeen minut nimitettiin työmaapäälliköksi.

Ensimmäisenä tehtäväni annoin lopputilin entiselle. Erotin toisen sihteerin ja määräsin kaksi urakkamiestä laskutustöihin. Vastarinta oli kovaa. Tuntihommiin joutuneet uhkasivat ottaa loparit.

Yksikään ei ottanut lopputiliä. Parille miehelle annoin kenkää juopottelun vuoksi. Toimipiste saatiin tuottamaan.

- Vuotta myöhemmin, mokasin itseni pahasti.

Minulla oli tanssikaveri Porvoossa, kerran hän ei tullutkaan ja tansseissa tapasin naisen, jonka kanssa menikin kolme vuorokautta.

Selvittyäni sanoin itseni irti, koska en antanut itselleni anteeksi ryyppäämistäni. Olin ajatuksiltani perfektionisti. Niin päättyi se unelmatyö siihen.

Myöhemmin, kun firman omistaja ajoi yhtiönsä nurin ja toimitusjohtaja perusti uuden yhtiön. Silloin tarvittiin taas minun apuani.

*

JOKE 1988

Oli juhlimisen aika. Suunnittelemani ja valmistamani 12-metrinen teräsvene oli lähtenyt tilaajalle. Tilaaja oli antanut melkoisen viinalastin lisäpalkkioksi. Ne viinat olivat ylimääräisiä, koska olin jo ostanut itselleni ilolientä juhannuksen viettoa varten. Kerroin vaimolleni Raijalle, että kävisin toimistollani, minkä jälkeen tulisin viettämään yhteistä juhannusta mökillemme.

Toimistoni vierellä asui Turo vaimoineen. Heidän pihaansa kurvasi auto, josta tupsahti nuorisoa pihalle kyselemään viinaa. Pian he tulivatkin pihalleni kyselemään, löytyisikö minulta ilolientä? Turo oli varmaan kertonut, että minulta saattaa löytyä. He kyselivät olisiko minulla myydä yksi pullo juhannuksen iloksi?

Puhuja esitteli itsensä Repeksi, ojensi kätensä sekä kertoi toisen kaverin nimeksi Arska ja heidän morsian on Pirjo. He kättelivät minut kohteliaasti.

Vastasin olevani Joke.

Nuoret vaikuttivat ystävällisiltä ja mukavilta. Kerroin etten myy viinaa, mutta voin tarjota, jos heille kelpaa. Innostuin avaamaan auton takakontin ja sanoin, että olin kylläkin menossa mökilleni ryyppäämään.

Nuoret katselivat viinapullojen määrää ja sanoivat, että noista riittäisi heille kaikille iloa ja Pirjolta saisimme muut ilot. Pirjo innostui ja ehdotti, että lähdetään jonkin saaren rantaan viettämään juhannusta.

Mikä ettei. Raija ei pitänyt ryyppiskelystäni, joten Pirjon ehdotus oli ok. Arvasin toki, että minun viinat juotaisiin, mutta hyväksyin sen mielessäni. Kävimme pyytämässä Turoilta soutuveeneen ja kupoliteltan lainaksi. Virvokkeet ja lenkkimakkarat löytyivät takakontistani.

Soutelimme Haijanselkää myöten Timanttikalliolle. Se oli hyvä paikka retkeillä. Matala kallioranta ja takana suojaisa leirintäpaikka.

Paistattelimme auringossa. Parin tunnin jälkeen Repe ja Arska sammuivat kalliolle. Pirjo käpertyi minua vasten ja ehdotti telttaan menoa. Arastelin vähän, mutta Pirjo kuiskutteli, että häntä panettaa. Teltassa kerroin nuorikolle, ettei minulla ollut kondomia.

- Ei se haittaa, olen raskaana eli venttaan Repelle tenavaa.

- Tietääkö Repe? kysyin.

- Joo, kyll se tietää. Se sanoi, ettei halua tenavaa eikä naimisiin kanssani. Mieluummin se kähmii ton Arskan kanssa. Äläkä kysele enempää vaan pane minua.

Nujusimme siinä aikamme, mutta alapääni ei jäykistynytkään, joten lemmiskely ei onnistunut. Pirjo otti huikan pullosta, veti housut jalkaansa sekä käänsi selkänsä minulle. Pettymyksen kunniaksi minäkin otin ryypyt ja pian nukahdin humalaiseen uneen.

Pirjoa ei nukuttanut heti. Hänelle tuli huono omatunto, kun oli aikonut pettää Repeä. Olipa hyvä, ettei Jokella seisonut. Repen kanssa lemmiskeltiin useimmiten humalassa. Joskus se halusi panna peppuun. Repen mieliksi, Pirjo teeskenteli tykkäävänsä siitä, vaikka se tuntuikin vastenmieliseltä. Pirjon teki mieli haukata jotain.

Hän kaivoi eväskassista lenkin puolikkaan ja katkaisi sen kahtia. Okei , revin kuoret ulkona, hän ajatteli. Nousi ja kurkisti oviaukosta ulos. Poikia ei näkynyt kalliolla. – Kakistelua kuului teltan takaa. Hieman vahingoniloisena Pirjo ajatteli, että herrat oksentelevat liikoja viinoja sisuksistaan.

Varovasti hän hiipi ääniä kohti, aikomuksenaan säikäyttää kavereita.

Näky salpasi Pirjon hengityksen, sitten adrenaliini sai hänet huutamaan solvauksia.

Arska kakisteli polvillaan. Repe kiskoi kaveriaan tukasta alas tonta lantiotaan kohti. Sperma valui Arskan suupielestä. Pirjo huusi mielettömän raivon vallassa: ” Eipä tule ainakaan kumppani raskaaksi, kuten minä. Hei. –Kuulkaa kaikki – Täällä on yksi impotentti ja kaksi homoa.”

Repe tiuskaisi, että akka pitäisi turpansa kiinni. Vakuudeksi pyö-
räytti Pirjon ympäri ja laittoi kämmenensä hänen suunsa eteen.
Morsian yritti purra ihoa ja Repe kirosi. Hän kiskaisi makkara-
möykyn käteensä. Kun Pirjon suu vapautui kirkumiseen, niin
Repe sulloi möykyn tytön suuhun. Irrotti otteensa suun edestä ja
vannotti, ettei Pirjo enää huutaisi.

Morsian kakisteli ja juoksi suoraan veneelle. Tyrkkäsi sen vesille
ja hyppäsi etutuhdolle. Vene liukui muutaman kymmenen metrin
päähän. Pirjo haparoi kaulaansa ja tuupertui veneen pohjalle.
Arska syöksyi veneen perään, ui sen kiinni ja kiipesi veneeseen.
Hän näki kuinka nainen takoi kaulaansa ja kurkkuaan. Repe
huusi, että Arska meloisi veneen rantaan. Pirjo ei hengittänyt
eikä sydänäänäniä kuulunut. Pojat olivat kauhuissaan.

- Mitä teemme? kysyi Arska.

- Sanotaan, että teltasta tultuaan se hyppäsi veneeseen ja alkoi
meloja selälle päin ja huusi, että häntä ei raiskata. Sillä oli jotain
kädessään. Näytti lenkkimakkaralta. Sitä se ahtoi suuhunsa ja
alkoi kakistelemaan. Älysimme heti, että se oli tukehtumassa
ruokaan. Uin veneelle niin nopeasti kuin pääsin. Hakkasin sel-
kään, mutta ei se auttanut. Sitten meloin veneen rantaan. Sitten
Joke tuli teltasta ja alkoi huutamaan apua.

– Selitti Repe toverilleen. Nyt on pakko valehdella Jokelle, jottei
meidän jutut tule julkiseksi. Ajattele mitä häpeää saisimme ko-
kea koko elämämme.

Arskalla oli itku kurkussa, hän nyökkäsi suostumukseksi.

Taisin ottaa hiukan liikaa, koska seuraava muistikuva oli, että
olin yksin teltassa. Konttailin ulkoilmaan. Repe ja Arska oli ve-
neessä.

- Missä Pirjo? huusin.

- Pirjo ei hengitä, Repe huudahti.

Luulin, että Pirjo oli ollut veden alla ja hukkunut. Juoksin kii-
reesti avuksi ja huusin apua täysin keuhkoin. Pirjo makasi ve-
neen pohjalla liikkumattomana. Nostin leukaa ja puristin sie-

raimia vasemmalla kädellä ja puhalsin kaksi kertaa. Rintakehä ei liikkunut.

Avunhuutojen myötä paikalle kiirehdi pikaisesti myös poliisi-vene, minkä miehistö oli ammattitaitoista väkeä elvytyksessä. He huomasivat, että henkitorvessa oli jotain tukosta. He pyöräyttivät Pirjon mahalleen ja karhunotteella riuhtaisivat pallean kohdalta. Suusta tippui jotain. He kuuntelivat sydänääniä ja pudistelivat päätään.

Olin kauhuissani. Poliisit kantoivat Pirjon veneeseen jatkaen painelua ja tekohengitystä. Poliisi pyysi meitä jäämään paikalle. Jäimme Repen ja Arskan kanssa istumaan kalliolle.

- Mitä tapahtui? kysyin.

- Pirjo sai hepulin, kun se tuli teltasta. Loput tiedätkin. vastasi Repe.

- En kyllä ymmärrä, miksette huutanut apua? kysyin.

- Kai olimme sellaisessa shokissa, ettei se tullut mieleenkään, ennen kuin sinä tulit.

Pojat menivät kuselle ja tuntuivat supisevan keskenään. Istuimme synkeinä rannalla. Minulle ei viina maistunut.

- Tultuaan takaisin Repe alkoi kertoa minulle että - He olivat olleet kusella tuossa metsän reunassa, kun Pirjo oli rynnännyt teltasta ja huutanut, ettei häntä raiskata. Sitten Pirjo oli juossut veneelle ja tyrkännyt sen vesille. Siellä se oli ja alkanut ahmia lenkkimakkaraa. Hän oli kai nielaissut sen kurkkutorveensa ja alkanut vääntelehtimään. Repe oli uinut veneen luo ja noussut veneeseen, mutta silloin Pirjo oli tuupertunut veneen pohjalle. Repe oli melonut äkkiä tähän rantaan ja yhdessä Arskan kanssa yrittäneet elvyttää, mutta tuloksetta.

- Meinaatteko, että minä olisin yrittänyt raiskata Pirjoa? kysyin.

- Sitä me meinataan, että aloit varmaankin kähmiä sitä ja siksi Pirjo sai hepulin ja kuoli. Mutta me ei kerrota poliisille, että Pirjo puhui, jostakin raiskauksesta. Ymmärrät kai, että se on sinulle linnareissu, jos me vihjaammekin siihen suuntaan.

Katsoin vakavana Repen silmiin. Hän tuijotti minua syyttävästi. Arska vältteli katsettani, eikä puhunut mitään. Olin ihmeis-

Kirja kertoo nuoruuden hairahduksista, jotka yllättävästi tulevat esille vuosikymmenien takaa.

Kirjan viittaukset henkilöihin, yrityksiin ja paikkakuntiin sekä virastoihin ja tapahtumiin, ovat fiktiivisiä.

Raiskaukset, vanhuspalvelut, rasismi ja maahanmuuttajat sekä lievät rangaistukset ovat usein lehtien otsikoissa.

Näin tässäkin romaanissa, kun Igor pakenee äkkipikaistuksissa tekemäänsä tappoa Norjassa. Ensín Viroon, missä hankkii väärennetyn identiteetin. Sen myötä tulee vaikeuksia Suomessa. Yhteiselo rakastetun kanssa on vaikeaa, koska se vaikuttaa liian läheiseltä sukulaissuhteelta.

Vaiherikkaat seikkailut käydään Varkauden kaupungissa, jossa rikospoliisit joutuvat selvittämään äkillisiä yhteiskunnallisia uhkia ja kuolemantuottamuksia.

Kirjan nimi VANHUSHOITAJA Nitro viittaa aivan toisiin tapahtumiin. Se selviää ainoastaan lukemalla teokseni.

Mukavia lukuhetkiä.

Mauno Ruuskanen

